

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA
KATASTROFŲ TYRIMŲ VADOVAS**

**KATASTROFŲ TYRIMŲ VADOVO METINĖ ATASKAITA APIE 2007 METAIS
ĮVYKUSIAS KATASTROFAS LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ
TRANSPORTE**

Vilnius
2008 m.

Įgyvendinant Direktyvos 2004/49/EB nuostatas 2006 m. Seimas priėmė Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo pakeitimo įstatymą (Žin., 2004, Nr. 4-27; 2006, Nr. 42-1505). Vadovaujantis šiuo įstatymo 2 straipsnio nuostatomis, geležinkelių transporto eismo įvykiai skirstomi į katastrofas, avarijas ir riktus.

Aukščiau minėto įstatymo 16 straipsnio 2 dalis nustato, kad katastrofas tiria Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įgaliota eismo įvykių tyrimo tarnyba arba Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro paskirtas katastrofų tyrimų vadovas, siekdamas pagerinti eismo saugą ir užtikrinti eismo įvykių prevenciją. Eismo įvykių tyrimo tarnyba savo organizacine ir teisine forma bei priimdama sprendimus turi būti nepriklausoma nuo eismo saugos institucijos, bet kurios kontrolės funkcijas geležinkelių transporte atliekančios institucijos ar įstaigos, geležinkelių infrastruktūros valdytojų, geležinkelio įmonių (vežėjų), rinkliavą už naudojamą viešąją geležinkelių infrastruktūrą renkančios organizacijos, viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus skiriančios organizacijos, paskelbtosios (notifikuotos) institucijos ir bet kokio asmens, kurio interesai gali nesutapti su eismo įvykių tyrimo tarnybos uždaviniais.

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymas nustato, kad katastrofa – eismo įvykis, kai dėl traukinių ir geležinkelių riedmenų susidūrimo ar traukinių ir geležinkelių riedmenų nuriedėjimo nuo bėgių, traukinių ir geležinkelių riedmenų susidūrimo su kelių transporto ar kitomis transporto priemonėmis žūva vienas ir daugiau žmonių arba sužalojami penki ir daugiau žmonių, arba padaryta ne mažesnė kaip 2 milijonų eurų žala geležinkelių infrastruktūrai, geležinkelių riedmenims, aplinkai arba fizinių ar juridinių asmenų turtui, taip pat bet kuris kitas panašus eismo įvykis, dėl kurio nebegalima kontroliuoti ir (ar) valdyti eismo saugos geležinkeliuose.

Atsižvelgdamas į atitinkamų geležinkelių transporto eismo įvykių statistiką, Lietuvos geležinkelių tinklo dydį, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras 2003-02-20 įsakymu Nr. 3-79 „Dėl geležinkelių transporto eismo įvykių tyrimo ir jų padarinių likvidavimo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 26-1066; 2008, Nr. 38-1415) nustatė, kad katastrofų tyrimų vadovas tiria katastrofas ir Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo kitus eismo įvykius, siekdamas pagerinti eismo saugą ir užtikrinti eismo įvykių prevenciją.

Katastrofų tyrimų vadovo teises ir pareigas tiriant katastrofas nustato Geležinkelių transporto eismo įvykių tyrimo ir jų padarinių likvidavimo nuostatai, kurie patvirtinti aukščiau minėtu įsakymu.

Geležinkelių transporto eismo įvykių tyrimo ir jų padarinių likvidavimo nuostatai nustato, kad katastrofų tyrimų vadovas, gavęs pranešimą apie geležinkelių transporto eismo įvykį ir nustatęs, kad jis neturi katastrofos požymių, nedelsiant nusprendžia atlikti arba neatlikti eismo įvykio tyrimą, atsižvelgdamas į:

- tai, kad avarija ar riktas esant kitokioms sąlygoms būtų sukėlusis katastrofą;
- avarijos ar rikto rimtumą;
- tai, kad avarija ar riktas turėjo įtakos kitiems eismo įvykiams atsirasti;
- avarijos ar rikto poveikį geležinkelių transporto eismo saugai Europos Sąjungoje;
- geležinkelių infrastruktūros valdytojų, geležinkelio įmonių (vežėjų), eismo saugos institucijų ar kitų Europos Sąjungos valstybių prašymus.

Vadovaujantis Geležinkelių transporto eismo įvykių tyrimo ir jų padarinių likvidavimo nuostatų 44 punktu, katastrofų tyrimų vadovas kasmet paskelbia metinę katastrofų tyrimo vadovo ataskaitą apie praėjusiais metais atliktus eismo įvykių tyrimus, eismo saugos srityje išleistas eismo saugos rekomendacijas ir veiksmus, kurių buvo imtasi vadovaujantis anksčiau išleistomis eismo saugos rekomendacijomis.

2007 m. geležinkelių transporto eismo įvykių, atitinkančių katastrofos požymių, nebuvo.

Taip pat, 2007 m. sprendimų dėl geležinkelių transporto eismo įvykių, turinčių aukščiau minėtus požymius, tyrimo priimta nebuvo.

Apibendrinant galima daryti išvadą, kad 2007 m. Lietuvoje neįvyko geležinkelių transporto eismo įvykių, kurių tyrimas, vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, pavestas katastrofų tyrimų vadovui, nebuvo išleistos eismo saugos rekomendacijos eismo saugos srityje ir nebuvo priimti veiksmai, kurių buvo imtasi vadovaujantis anksčiau išleistomis eismo saugos rekomendacijomis.

Per ataskaitinį laikotarpį dalyvauta rengiant Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymo „Dėl Geležinkelių transporto eismo įvykių tyrimo ir jų padarinių likvidavimo nuostatų“ naujos redakcijos projektą.

2007 m. Lietuvoje įvyko 132 geležinkelių transporto eismo įvykiai: avarijos - 32; riktai - 100.

Eismo įvykius geležinkelio pervažose apskaito Lietuvos policijos eismo priežiūros tarnyba.

Eismo įvykius, kuriuose dėl judančių riedmenų nukentėjo asmenys, apskaito Transporto policija.